

دوشنبه 14 بهمن 1392 - 07:51

رشد امیدوار کننده جمعیت

در 10 ماهه امسال نرخ تولد نسبت به مدت مشابه سال قبل 3 درصد رشد داشته است..

رشد امیدوار کننده جمعیت

رشد 3 درصدی موالید هرچند ناچیز به نظر می‌رسد، اما امیدوارکننده است، زیرا در این مدت که مسئولان بارها نسبت به منفی شدن رشد جمعیت کشور در آینده نزدیک هشدار داده‌اند، برنامه‌ای جدی برای مهار این مشکل عملی نشده و طرح‌های مسئولان تاکنون از مقام وعده فراتر نرفته است، به همین دلیل می‌توان گفت، هشدارهایی که رسانه‌ها در این مدت درباره خطرات پیری جمعیت و تک‌فرزندی مطرح کرده‌اند، سرانجام کارساز شده و تا حدی سبب رشد جمعیت در ده ماهه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال پیش شده است.

در ده ماهه سال 1392 یک میلیون و 220 هزار و 911 واقعه ولادت در کشور به ثبت رسیده که در مقایسه آن با مدت مشابه سال گذشته می‌توان گفت این آمار 3 درصد افزایش داشته است. آنچه سبب می‌شود کارشناسان نسبت به این افزایش خوشبین باشند این نکته است که این رشد در سال‌های گذشته کمتر بوده است برای نمونه رشد سالانه در سال‌های 89 تا 91 و مقایسه آن با مدت مشابه گذشته حاکی است که در سال 91 این رشد برابر با 2.9، سال 90 برابر با 1.4 و سال 89 برابر با 1.1 بوده است.

علی‌اکبر محزون، مدیرکل دفتر آمار و اطلاعات جمعیتی و مهاجرت سازمان ثبت احوال کشور درباره علت چنین رشدی به جام جم می‌گوید: آنچه که مشخص است این که سیاست‌های تشویقی سبب این رشد نشده است، زیرا تاکنون قانون یا سیاست تشویقی اجرایی نشده است، بنابراین به نظر ما این افزایش ولادت مربوط به خانواده‌هایی است که صاحب فرزند دوم شده‌اند، زیرا در این مدت کارشناسان و رسانه‌ها در خصوص معایب تک‌فرزندی هشدار داده‌اند.

وی درباره مقایسه این آمار با سال 91 تصریح می‌کند: نکته اینجاست که افزایش ثبت ولادت در سال‌هایی مانند 89 و 90 خیلی کم بوده، اما از سال 91 رشد ما بیشتر شده و این که توانسته‌ایم این رشد را حفظ کرده و افزایش دهیم نکته مثبتی است. به گفته محزون یک میلیون و 171 هزار و 293 از ولادت‌های ده ماهه امسال در مهلت قانونی یعنی حداکثر 15 روز پس از وقوع ولادت به ثبت رسیده است.

محمود مشفق، عضو هیات علمی مرکز مطالعات و پژوهش‌های جمعیتی آسیا و اقیانوسیه درباره علت‌های احتمالی افزایش ولادت در ده ماهه امسال به جام جم می‌گوید: اکنون نمی‌توان به طور قطع گفت علت این رشد چه بوده است، زیرا عوامل مختلفی در این بین نقش دارد برای نمونه باید تعداد زنانی که در سن باروری قرار گرفته‌اند، با مدت مشابه سال قبل مقایسه کرد. به گفته مشفق اگر تعداد زنان در سن باروری نیز به همین میزان رشد کرده باشد این نکته می‌تواند دلیل رشد ولادت در ده ماهه نخست امسال باشد.

وی ادامه می‌دهد: دلیل دیگری که می‌توان فرض کرد این است که پوشش ثبت واقعه‌های زاد و ولد در کشور ارتقا پیدا کرده است، البته در کنار این موارد نمی‌توان تاثیر برنامه‌های تلویزیون و هشدارهای رسانه‌ها را نادیده گرفت. افزون بر این رویکرد، تغییر و تحول وزارت بهداشت در بحث تنظیم خانواده را نیز می‌توان به عنوان دلیل دیگری برای افزایش این رشد مطرح کرد، اما نکته اینجاست تا تحقیق و بررسی کارشناسانه صورت نگیرد نمی‌توان دلیل اصلی آن را مشخص کرد.

افزایش ظرفیت باروری کشور

جمعیت زنان کشور که بین 15 تا 49 سال دارند به عنوان ظرفیت جمعیتی کشور شناخته می‌شوند. جالب است بدانید که تعداد این گروه از زنان در سرشماری سال 1365 برابر با ده میلیون و 500 هزار نفر ثبت شده بود، اما در سرشماری سال 1390 تعداد این افراد تقریباً دو برابر شده و به 22 میلیون و 300 هزار نفر رسیده است. محزون در این باره عنوان می‌کند: افزایش نسبی در

آمار ثبت ولادت در مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیشتر حاصل اطلاع‌رسانی و هشدارهای مربوط به آسیب‌های تک‌فرزندی است، اما همچنان نسبت به ظرفیت جمعیتی واقع در سن ازدواج و فرزندآوری فاصله قابل توجهی وجود دارد. به گفته محزون، ثبت سالانه موالید از حدود دو میلیون تا دو میلیون و 200 هزار ولادت در سال به حدود یک میلیون و 400 هزار ولادت کاهش یافته است.

بنابراین با توجه به آمارهایی که مدیرکل دفتر آمار و اطلاعات جمعیتی و مهاجرت سازمان ثبت احوال کشور در اختیار جام‌جم قرار می‌دهد باید به مسئولان هشدار داد که سیاست‌های تشویقی جمعیت هرچه زودتر باید اجرایی شده تا در کنار هشدارهای کارشناسان سبب شود مردم علاوه بر آگاه شدن از خطرات پیر شدن جمعیت در سال‌های آینده برای فرزندآوری نیز تشویق شوند.

نکته قابل توجهی که می‌توان در این بین به آن اشاره کرد آمار کم ولادت در مناطق روستایی است، زیرا در ده ماه گذشته به طور متوسط در مقابل هر ولادت روستایی 3.3 ولادت شهری به ثبت رسیده است، محزون در این باره می‌افزاید: البته باید در نظر گرفت که جمعیت روستایی 30 درصد جمعیت کشور است، ولی مهاجرت پسران از روستاها برای یافتن شغل سبب بالا رفتن سن ازدواج دختران در روستاها خواهد شد.

پسران؛ همچنان پیشتاز

براساس آمار منتشر شده سازمان ثبت احوال درخصوص ده ماهه نخست امسال نسبت جنسی حاصل از ثبت ولادت، برابر با 105.6 است که همین شاخص در مدت مشابه سال قبل 105.4 بوده است. محزون ادامه می‌دهد: یعنی در ده ماه امسال در مقابل هر صد واقعه ولادت ثبت شده دختر، حدود 106 واقعه ولادت پسر به ثبت رسیده است.

افزون بر این درباره آمار فوت در ده ماهه امسال نیز باید گفت در این مدت 307 هزار و 951 واقعه فوت به ثبت رسیده که نسبت به مدت مشابه سال قبل 2.5 درصد افزایش داشته است، مدیرکل دفتر آمار و اطلاعات جمعیتی و مهاجرت یادآور می‌شود: تعداد فوت ثبت شده در مهلت قانونی یعنی حداکثر ده روز پس از وقوع فوت در ده ماهه سال 1392 برابر با 280 هزار و 254 واقعه بوده است.

به گفته وی براساس قانون، افرادی که برای ثبت واقعه فوت یا ولادت در مهلت قانونی اقدام نکنند مشمول جریمه مندرج در قانون بودجه امسال خواهند شد.